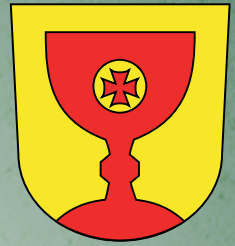

Eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut 1. Sam 3:3

PYHÄKÖN LAMPPU

Helgedomens Lampa 4 / 2021

Miksi ripittäytyä
yksityisesti?

Tuukka rakentaa
taloja ja seurakuntaa

KULTAKOLIKOITA

JOEL KEROSUO

Elämässä vastaamme tulee monia muutoksia. Myös omassa elämässäni on ollut iso muutoksen aika. Uusien työtehtävien myötä asuinpaikka ja seurakunta ovat muuttuneet. Samalla jotkut asiat pysyvät ja niiden tulee pysyä samana. On päästävä saman riemuviestin äärelle: taivaan ovi on avoinna.

Tämän sanoman äärelle saimme kokoontua Lähetyshiippakunnan kesäjuhlaan. Lähes loppumetreille asti jouduimme jännittämään yhteisen kokoontumisen toteutumista koronarojoitteiden keskellä. Kiitollinen on mieli, että pääsimme yhdessä koolle. Niin monet muut joutuivat peruuttamaan tältäkin kesältä kesäjuhlaansa tai ainakin siirtämään ne netin syövereihin.

Kesäjuhlan teema ”taivaan ovi avoinna” olkoon ytimessä myös arjen seurakuntaelämässä ja kaikessa työssämme. Jumalan taivaalliset aarteet armonvälaineissä ovat kokoontumistemme syy kesäjuhlilla sekä kannatteleva voima myös arjen keskellä. Ovi on auki silloin, kun saamme tuhatpäisellä joukolla raikuen laulaa virsiä suuren juhlan keskellä, ja taivaan ovi on auki myös silloin, kun kaikki tuntuu kaurapuuroilta arjen kiireiden keskellä.

Yhteisessä juhlassa vihittiin piispa, jotta hän palvelisi seurakuntia ja pappiskollegiota, muistuttaisi ja kirkastaisi evankeliumin viestiä yhä uudestaan. Kirkossa soihdunkantajat vaihtuvat. Yksi piispa luovuttaa paimensauvansa toiselle, mutta työ jatkuu. Eri tehtävissä toimivat kirkon palvelijat ovat olemassa, jotta evankeliumi voisi pysyä ihmisille tarjolla.

Jumala antakoon armon, että pappiskollegio saisi yhä uudestaan sen rohkeuden, rakkauden, innon ja jaksamisen,

jota he työssään tarvitsevat ja saisivat iloiten viedä Jumalan valtakunnan sanomaa eteenpäin. Jumala vahvistakoon jokaista seurakuntalaista näkemään oman paikkansa Hänen valtakuntansa työssä, niin oman seurakunnan kuin koko Lähetyshiippakunnankin työn mahdollistamisessa ja vahvistamisessa.

Jumala on antanut kirkolleen monta välinettä, joissa armo ja syntien anteeksiantamus meille lahjoitetaan ja joissa vakuutetaan, että saamme olla armahdettuja Jumalan lapsia. Hän on antanut meille pyhän sanansa, kasteen lahjan ja ehtoollisen sakramentin. Kaikissa näissä meille julistetaan jatkuvasti, että myös sinun kohdallasi on kaikki jo valmista ja sinut kutsutaan se omistamaan.

Pyhäkön lampun uusimmassa numerossa keskitytään myös yhteen Jumalan kirkolleen antamaan suureen lahjaan, rippiin. Lähetyshiippakunnan messuissa me tulemme aina synnintunnustajan paikalle yhteisessä synnintunnustuksessa. Samoin myös Vapahtajan omina ja hänen armon lahjaansa turvaten saamme omistaa pastorin julistaman synninpäästön.

Joskus kuitenkin kristillisessä kulttuurissamme on jäänyt katveeseen yksittäisen ripittäytymisen käytäntö. On sanottu, että yleisessä synninpäästössä jumalanpalveluksessa on kuin rikas mies heittäisi kultakolikoita palvelijansa kautta. Kultakolikko on synninpäästön sana, jonka pastori Herran Jeesuksen suuna ja palvelijana julistaa. Sen kultakolikon saa ottaa omaan kouraansa ja omistaa itselleen. Kuitenkin myös yksityisellä ripillä voi olla suuri merkitys. Siinä sinun on mahdollista tuoda pastorille esiin ja jättää

tunnoltasi Jumalan eteen jokin tietty sinua painava asia. Tämän jälkeen pastori julistaa sinulle synninpäästön. Molemmissa tapauksissa, niin yleisessä synninpäästössä kuin yksittäisessä ripissäkin, lopputulos on sama: kädessäsi on Vapahtajan antama kultakolikko. Mutta joskus on tarpeen ja hyödyllistä, että pastori julistaa omalla nimellämme jostakin tietystä omaantuntoa painavasta asiasta synninpäästön. Siinä pastori ikään kuin laittaa tuon kultakolikon juuri sinun kourasi: ”Jeesuksen Kristuksen nimessä ja veressä sinun syntisi on anteeksiantettu. Taivaan ovi on avoinna.” Siksi voit olla rohkeasti yhteydessä pastoriin myös yksityiseen rippiin liittyen.

Jumalan valtakunnan lahjat olkoon suurimpina aarteitamme ja kultakolikkoinamme yhdessä ja erikseen. Yhteisestä kesäjuhlasta iloiten ja rohkautuen saamme jatkaa elämää aarteiden äärellä omilla paikkakunnillamme ja kutsua niiden ääreen muitakin, sillä Jumalan aarrekkamio ei tyhjene.

JUHANA POHJOLA VIHITTIIN LÄHETYSHIIPPAKUNNAN PIISPAKSI

✍️ SAMI NIEMI

📷 KARI PUUSTINEN

*Lähetysshiippakunnan kesäjuhla Loimaan evankelisella opistolla huipentui sunnuntain 1.8.2021 juh-
lalliseen piispan virkaan vihkimysmessuun. Piispa **Soramies** avustajiensa kanssa vihki pastori, TT
Juhana Pohjolan (49) Lähetysshiippakunnan uudeksi piispaksi. Juhlateltaan ja sen ympäristöön oli
turvarajoitukset huomioiden kokoontunut yli 800 juhluvieraista. Vihkimysmessu saatiin viettää kau-
niissa säässä vastoin synkkiä sääennustuksia.*

Vaskiyhtye, kuoro ja veisaava seurakunta ottivat vastaan ris-
tin perässä kulkeneen pitkän
ristikulkueen, jossa vihittävän edel-
lä aluerovastit kantoivat piispan viran
tunnusmerkkejä ja vihkivä piispa Sora-
mies tuli viimeisenä. Ensimmäistä päi-
vää hiippakuntadekaanina toiminut **Jo-
el Kerosuo** palveli messun avustavana
liturgina ja viimeistä päivää Lähetys-
hiippakunnan piispanvirassa toiminut
Risto Soramies saarnasi. Hän muistutti
kirkkokansaa Jumalalta saadun kutsu-
muksen merkityksessä.

Väistyvä piispa opasti vihittävää,
miten piispan ei tarvitse keksiä mitään
omaa, vaan Kristuksen evankeliumis-
ta riittää aina annettavaa ja se on aina
ajankohtainen. Piispan tehtävänä on
ruokkia Jumalan sanalla laumaa ja val-
voa, etteivät vieraat opit pääse raatele-
maan sitä.

KAITSE LAMPAITANI

Vihkimysosion alkaessa Lähetyshiip-
pakunnan konsistorin notaari **Samu-
li Siikavirta** luki piispan valtakirjan,
minkä jälkeen Risto Soramies kysyi
seurakunnalta, tahtooko se ottaa Juha-
na Pohjolan piispakseen ja rukouksiin-

sa. Teltan täytti voimakas ja päättäväi-
nen vastaus: ”Tahdomme.”

Vihittävältä kysyttiin sitoutumisesta
kirkon uskoon ja valmiutta tarvittaessa
kärsiä lauman autuuden tähden.

Kuoron laulaessa helluntaivirttä Ju-
hana Pohjola sai piispan viran tunnuk-
set: Risto-piispa antoi piispanristin.
Norjan ja Ruotsin sisarhiippakuntien
piispat **Thor Henrik With** ja **Bengt
Ådahl** pukivat kaavun, Missouri Sy-
nodin presidentti **Matthew Harrison**
ojensi paimensauvan ja vihkirukouk-
sen jälkeen Latvian luterilaisen kirkon
piispa **Hanss Jensons** asetti hiipan
vihityn päähän. Kättenpäällepanoon
osallistuivat myös Lähetyshiippakun-
nan pappiskollegion nuorin pastori
Mika Tervakangas ja vanhin pastori
Sakari Korpinen.

Raamatunjakeella ”Kaitse minun
lampaitani” piispa Soramies lähet-
ti uuden piispan tehtävänsä. Vihityn
piispan kääntyessä seurakuntaan päin
teltta täyttyi Herraa hyvää kiittäkää
-virren iloisella veisuulla.

Uuden piispan ensimmäinen teh-
tävä oli palvella seurakuntaa ehtoöl-
lisen lahjalla. Taivaan ovi oli avoinna
tulla omistamaan Kristus ja syntien
anteeksiantamus.

VAHDINVAIHTO

Messun päätteeksi koettiin koskettava
hetki, kun kahdeksan vuotta Lähetys-
hiippakuntaa paimentanut Risto-piispa
laski paimensauvansa alttarille ja pol-
vistui rukoukseen. Vaikka hän jatkaa
emerituksena seurakuntien palvelemis-
ta, kaitsentavastuu kirkosta jäi Herran
alttarille. Teltasta poistuneen kulkueen
perässä kulki viimeisenä piispa Juhana
Pohjola.

Matti Väisänen, Juhana Pohjola ja Risto Soramies

Sisällys 4/2021

- 2 Kultakolikoita
- 3 Juhana Pohjola vihittiin Lähetyshiippakunnan piispaksi
- 4 Piispa Juhana Pohjola: Haluan olla Jeesuksen juoksupoika
- 6 Yksityinen rippi – parannuksen sakramentti
- 8 Millä eri tavoin rippi on käytössä seurakunnassa?
- 9 Luterilaisuus ja kirkkoisät

- 10 Ensimmäinen ruotsinkielinen seurakuntaleiri pidetty Vaasassa
- 11 Väsi kysymystä syyllisyydestä ja häpeästä
- 12 Längtan efter församlingstjänst
- 14 Saara luottaa rohkeasti Jumalaan
- 15 Raamattu ja lapset
- 16 Täydellisen keskeneräinen

PIISPA JUHANA POHJOLA: HALUAN OLLA JEESUKSEN JUOKSUPOIKA

≡ SAMULI SIHKAVIRTA

📷 KARI PUUSTINEN

Loimaan juhlakentän pöly on laskeutunut piispanvihkimysmessun jälkeen, ja **Juhana Pohjola** on aloittanut Lähetyshiippakunnan piispana. Zoom-haastattelussa piispan taustalla näkyvät seinällä ikonit ja kivääri. Vaikka piispa Juhana kuvaileekin tunnelmiaan kiitollisiksi ja jännittyneiksi, jännittyneenäkin piispa ei viranhoidossaan turvaudu maallisiin aseisiin, vaan työkaluna on Jumalan sanan miekka.

- Olen kiitollinen, että kesäjuhla saatiin ylipäätään viettää Loimaalla. Olen kiitollinen sadoista viesteistä, siunauksen toivotuksista ja esirukousviesteistä. Myös **Matti-piispan** ja **Risto-piispan** sekä papiston tuki on ollut merkityksellistä ja tärkeää, tuore piispa aloittaa.

- Kyllä myös sauvan ja viitan paino tuntuivat siinä vaiheessa, kun poistuttiin teltasta, Risto oli jättänyt koskettavalla tavalla oman sauvasensa ja nyt kuljin joukon viimeisenä. Olen yleensä tottunut siihen, että Risto on tullut sieltä perästä kulkueessa. Se toi myös sellaisen oman vakavuuden ja vastuun mukanaan tuoman armollisen painon, joka viranhoidon liittyy.

SEURAKUNTA ON PIISPAN TÄRKEIN KORKEAKOULU

Nuorena tennis ja muut asiat vetivät Pohjolaa puoleensa, vaikka suvussa oli myös pappeja.

- Eihän nuori mies ajattele, että pukeutuu lopun elämää mustiin ja käy pitkissä virsitilaisuuksissa, näyttönsä äärellä punaisessa T-paidassa istuva Pohjola tunnustaa.

- Mutta kun Kristuksen armoirkastui ja Jumala veti puoleensa, sitenhan siitä tulee sellainen suurin ilo ja ihmettelevä kysymys, että saanko minä todella olla hänen käytössään ja saanko minä todella elämäni käyttää hänen kirkkonsa parhaaksi?

- Ehkä siitä on peräisin sama ajatus, jolla nytkin haluan olla liikkeellä viranhoidossa, että haluan olla Jeesuksen juoksupoika! Hänen asiallaan tahdon olla ja pysyä ja tuoda sitä hyvää uutista, mikä Kristuksessa on ja levittää hänen valtavan armon ja rakkauden ja anteeksiantamuksen sanomaansa, että me voimme pyhän Jumalan edessä kerran kestää, kun meillä on Kristuksen veri turvana.

Pohjolan opiskeluaikojen kirkkopoliittinen tilanne oli kovin erilainen kuin nyt. Silloin pinnalla oli kysymys, saako kansankirkossa enää pappisvihkimystä. Nyt tunnustukselliseksi luterilaiseksi kirkoksi kasvaneen Lähetyshiippakunnan uudella piispalla on takanaan jo lähes 22 vuotta paimenvirassa. Miten nuo vuodet ovat valmistaneet piispuuteen?

- Kaiken lähtökohtana on ollut, että on voinut rakentaa seurakuntaa ja olla seurakunnan paimen.

Pohjola muistelee kymmentä vuotta Luther-säätiön ensimmäisen seurakunnan paimenena aikana, johon liittyi iloa ja raskautta, opettelua ja virheitä sekä ”ehkä joitakin onnistumisiakin”. Hän puhuu lämpimästi sitoutuneesta joukosta, jonka kanssa

työ alkoi.

- Kyllä minä sydämeltäni olen aina halunnut olla seurakunnan paimen. Se on se jaloin ja hienoin kutsu. — Tämä on lähtökohta, että myös ymmärtää niitä pastorin kysymyksiä ja haasteita, jotka liittyvät pastorina olemiseen ja toisaalta seurakunnan rakentamiseen.

- Vaikka olen teologian tohtorin tutkinnonkin suorittanut matkalla, tämä on tärkein korkeakoulu, joka valmistaa tähän virkaan.

- Rinnalla ovat kulkeneet monet taistelut, julkisuudessa olemiset ja (kansankirkon pappisvirasta) erottamiset. Voi sanoa, etten ole ensimmäistä kertaa rodeossa, Pohjola tokaisee viitaten käynnissä olevaan oikeusprosessiinsa koskien Päivi Räsäsen kirjoittaman pamfletin julkaisua.

PIISPA EI OLE HERRA, VAAN PALVELIJA

Mutta miksi piispoja ylipäätään tarvitaan?

- Kristuksen lahjojen jakamisen tähden. Piispan tehtävänä on valvoa, että lahjat tulevat jaetuiksi ja etteivät ne ottaisi sivumakuja tai niitä ei ruveta pilaamaan – ja toisaalta myös tukea ja vahvistaa pastoreita Kristuksen lahjojen jakamisessa ja vihkiä uusia lahjojen jakajia. Kaikki koko ajan tähtää siihen, että Jeesuksen lahjat tulevat varmasti jaetuiksi perille.

Kaikilla luterilaisilla ei kuitenkaan ole piispoja edes sisarkirkkojemme joukossa. Miksi piispuudesta on hyvä pitää kiinni?

- Näemme sen Uudesta testamentista, että on paikallisseurakunnissa palvelevia paimenia ja niitä, jotka ovat yliseurakunnallisissa tehtävissä eli jotka palvelevat monta seurakuntaa laajemmalla alueella. Apostolilthan olivat käytännössä piispoja, koska he vihkivät ja asettivat uusia pastoreita eri seurakunnissa ja samalla opettivat

ja kaitsivat kirjeillään seurakuntien elämää ja pitivät huolta siitä, että Jumalan sana tuli puhtaasti julistetuksi. Tällä tavalla me näemme sen varhaisesta kirkosta saakka.

Hiippakunta on säilynyt kirkon elämän perusyksikkönä Suomessa uskonpuhdistuksen läpi. Tähän varhaiskristilliseen traditioon halutaan pitäytyä myös Lähetyshiippakunnassa.

- Laurentius Petrin kirkkojärjestys vuodelta 1571 sanoo, että piispuus on epäilemättä Pyhästä Hengestä, siis se on Pyhän Hengen lahja kirkolle. Palveleva, Jumalan sanaan pitäytyvä piispuus on kirkon yhteyttä palveleva ja laumaa tukeva rakenne.

Suomessa piispat ovat ennen olleet maaherroja ja yhteiskunnallisia merkik henkilöitä. Tätä mielikuvaa piispuudesta Juhana Pohjola tahtoo haastaa.

- Toivoisin, että Lähetyshiippakunnassa piispa on lähelle tuleva, palveleva ja niin paimenia kuin seurakuntia lähellä oleva. Sen tähden kysymys varmasti jossain vaiheessa tulee, että tarvitaanko apulaispiispoja tai useampikin piispa Lähetyshiippakunnassa, kun seurakuntien määrä kasvaa, Pohjola pohtii.

TOISEN SUKUPOLVEN HAASTE

Juhana Pohjola on Lähetyshiippakunnan toinen mutta Luther-säätiön historian kolmas piispa. Ensimmäinen hän on piispana siinä, että hänet on palkattu kokoaikaiseen työsuhteeseen – ja ettei hän tule Kansanlähe-tyksestä. Miten piispuus nyt muuttuu Lähetyshiippakunnassa?

- *Successio Ryttylä* katkesi tässä! Pohjola naurahtaa.

- Samaa armonvälineistä nousevaa opetusta haluan jatkaa, mikä on ollut Matille ja Ristolle hyvin ominaista.

- Matti ja Risto ovat olleet isoisä- tai isähahmoja monelle meidän papi-
tossamme — iältäni olen enemmän isovelityyppinen hahmo tai vierellä-
kulkija. Tietenkin virka itsessään on isän virka.

Pohjola antaa edeltäjilleen tun-
nustusta suuresta työmäärästä, jota
he ovat eläkeläisinä tehneet. Samalla
hän näkee työikäisen piispan saami-
sen askeleena kohti kirkon normaalia

elämää.

- Virka on vaativa ja on niin virkaa
kuin viranhaltijaa kohtaan reilua, että
saa parhaissa miehuusvuosissaan tätä
virkaa hoitaa.

Pohjola näkee, että Lähetyshiippa-
kunta on kirkkona taitekohdassa.

- Tulemme kohta siihen vaihee-
seen, että meidän seurakunnissa
kastetut ja kasvaneet nuoret tulevat
aikuisikään, ja voisi sanoa, että tulee
toisen sukupolven haaste kirkkona.
Sydämelläni on rukousaiheena, miten
tämä toinen sukupolvi ottaa vastuun
kirkon elämästä ja löytää paikkansa
siellä. Yleensä perustajasukupolvella
on näky, jota he lähtevät rakentamaan,
mutta niillä, jotka ovat kasvaneet sisäl-
täpäin, on eri perspektiivi. Iso haaste
on, miten osaamme siirtää viestikapu-
lan seuraavalle sukupolvelle.

- Nouseeko tulevaisuudessa mei-
dän omista nuorista miehistä papi-
toa kantamaan vastuuta? Nyt meillä
on ollut nuori papisto, mutta se ei
enää kohta ole nuori papisto, Pohjola
vakavoituu.

- Toinen asia on, että papisto jaksaa
kutsumustehtävässään.

Piispa Juhana toivoo, että Lähety-
shiippakunnassa seuraavatkin sukupol-
vet sisäistävät, mitä on elää luterilai-
sina kristittyinä, seurakuntina ja kirk-
kona ilossa, vapaudessa ja rohkeasti.
Avoimella mutta selkeästi raamatullis-
tunnustuksellisella pohjalla seisoval-
la kirkolla on tarjota sekä luotettavaa
ja lujaa katekismuskristillisyyttä että
perheyhteisöä rikkinaisen ja irtonaisen
maailman keskellä.

- Meillä on yhteiskunnassa valta-
va todistajan tehtävä olla luterilainen
kirkollinen vaihtoehto, tarjota selkeä-

tä ääntä, selkeätä opetusta ja selkeä
sanoma, mutta rakkaudelliset yhteisöt,
joissa on tilaa kysellä ja kasvaa.

- Jumala koko ajan lähettää ihmisiä
meille, joten on oltava keinot ja taidot
ottaa heitä vastaan.

PIISPAKIN ELÄÄ PELASTUKSEN MALJASTA

Kesäjuhlassa julkaistiin Pohjolan kirja
ehtoollisesta, jota hän kutsuu paimen-
kirjeekseen. Hän haluaa kiinnittää
oman ja hiippakunnan katseen juuri
pelastuksen maljaan, ”josta siunauk-
sen ja syntien anteeksiantamuksen
virrat lähtevät”.

- Kaikki elämä kumpuaa alttarilta
ja saarnastuolista. Se ilo ja riemu, mitä
Kristuksen ruumiin ja veren osallisuus
antaa sunnuntaista sunnuntaihin, on
jokaista kristittyä ja meidän kirkko-
amme kantava voima. Jos Jeesuksen
juoksupoikana tämän kirjan julkaise-
misen kautta voin jollain tavalla tukea
ja avata niitä ehtoollisen aarteita ja sitä
ehtoollisen lahjapakettia, joka meil-
lä on koko ajan, toivon, että se voisi
myös hengellisesti olla virvoittamas-
sa meitä. Me emme tässä ajassa pääse
lähemmäs Kristusta kuin hänen ruu-
miinsa ja verensä osallisuudessa, ja me
saamme kaiken siinä, mitä mitä me
todella tarvitsemme: syntien anteek-
siantamuksen, elämän ja suojan myös
vihollisen hyökkäyksiä vastaan.

- Vaikka ehtoollinen on histori-
assamme ollut kiistakysymys ja siinä
kiistat tulevatkin näkyviin, ennen
kaikkea se on sitä, että Herra itse pal-
velee meitä ja kutsuu meidät armo-
aterialle autuutta omistamaan, piispa
Juhana kiteyttää.

YKSITYINEN RIPPI – PARANNUKSEN SAKRAMENTTI

≡ JUUSO MÄKINEN

Saatana rakastaa hämmäysyötä. Synti koettaa peittää jälkensä ja todellisen luontonsa. ”Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi.” (Joh. 3:20) Jeesus Kristus, maailman Valo, on kuitenkin ristillä kuollut pimeässä, voittanut Saatanan ja sovittanut kaikki synnit. Jumala on näin valmistanut syntiselle mahdollisuuden päästä pimeydestä valoon ja Saatanan vallasta Jumalan lapseksi. Syntisen vapautumiseen kuuluu, että Pyhä Henki taivuttaa hänet tunnustamaan syntinsä eli ripittäytymään.

SYNNINTUNNUSTUS JUMALALLE JA LÄHIMMÄISELLE

Syntisen pitää tunnustaa syntinsä ennen kaikkea Jumalalle. Jo Vanhasta testamentista näemme, että sekä yksittäiset uskovat että koko seurakunta ovat tunnustaneet syntinsä Jumalalle ja panneet toivonsa Hänen laupeuteensa ja Hänen säättämänsä uhrin (esim. Ps. 6, 25, 32, 51, 130, 143; 1. Sam. 7; Neh. 9; Dan. 9). Jumala on luvannut Jeesuksen Kristuksen tähden antaa katuvalle anteeksi. ”Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.” (1. Joh. 1:9) Kristukseen uskova on päässyt kasteessa armon valtakuntaan, jossa Pyhä Henki antaa hänelle ja kaikille usko- vaisille joka päivä kaikki synnit runsain määrin anteeksi.

Koska Jumala ei pidä enää lukua uskovan synneistä, uskovakaan ei voi pitää lukua lähimmäisensä synneistä. Isä meidän -rukouksessa rukoilemme: ”Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.” Samoin meidänkin kuuluu tunnustaa itsemme syntisiksi lähimmäisen edessä, erityisesti kun olemme tieteen tai tietämättä rikkoneet häntä vastaan, ja pyytää

hänet anteeksi. ”Jos joku sanoo: ’Minä rakastan Jumalaa’, mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valhettelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän on nähnyt, se ei voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt.” (1. Joh. 4:20)

SYNNINTUNNUSTUS RIPITTÄJÄN EDESSÄ JUMALALLE

On olemassa kolmaskin synnintunnustuksen laji, syntien tunnustaminen ”ripittäjän edessä Jumalalle” (Vähä katekismus). Ripittäjä eli rippi-isä on normaalisti seurakuntasi pastori, joka tuntee sinut ja on luvannut olla koskaan paljastamatta ripittäytyjän henkilöllisyyttä ja syntejä. Hätätapauksessa, jos oikeauskoista pastoria ei ole saapuvilla, kuka tahansa kristitty voi poikkeuksellisesti ottaa vastaan ripin ja julistaa katuvalle synninpäästön.

”Rippi sisältää kaksi osaa: ensiksi tunnustetaan synnit ja toiseksi otetaan rippi-isältä vastaan synninpäästö eli anteeksiantamus, ikään kuin sen lausuisi Jumala itse. Sitä ei tule lainkaan epäillä, vaan on uskottava lujasti, että synnit siten on annettu anteeksi taivaassa, Jumalan edessä.” (Vähä katekismus) Ripissä yhdistyy syntien tunnustaminen Jumalalle lähimmäisen edessä ja synninpäästö, joka perustuu avaintenvaltaan. Kristus on luvannut ja lahjoittanut Pietarille (Matt. 16:13–19), kaikille apostoleille (Joh. 20:19–23) ja koko kirkkolleen (Matt. 18:15–20) taivasten valtakunnan avaimet. Kirkko on saanut Kristukselta vallan, käskyn ja tehtävän päästää katuvalle synneistä antamalla heidän syntinsä anteeksi ja sitoa katumattomat heidän synteihinsä epäämällä heiltä syntien anteeksiantamuksen siihen asti, että he kääntyvät. Avaintenvalta on laki ja evankeliumi toiminnassa, laki ja evankeliumi sovellettuna yksittäiseen ihmiseen.

Kirkko käyttää avaintenvaltaa monin tavoin. Avaintenvalta on toiminnassa, kun pastori julistaa jumalanpalvel-

luksessa synnintunnustuksen jälkeen yhteisen synninpäästön; kun pastori saarnassa soveltaa lakia ja evankeliumia oikein seurakuntaansa; kun seurakunta pastorin johdolla päästää ehtoolliselle yhteistä uskoa tunnustavat ja syntejään katuvalle mutta epää pääsyn toista uskoa tunnustavilta tai synnissä eläviltä; kun seurakuntalaiset puhuvat, lukevat ja laulavat Jumalan sanaa kirkossa ja kutsu- muksessa sekä ottavat synnin puheeksi syntiä tekevän veljen kanssa, jotta hän kääntyisi.

Yksityisessä synninpäästössä avaintenvalta on kaikkein kiteytyneimmässä, kouriintuntuvimmassa ja siksi ihanim- massa muodossaan. Synninpäästöissä evankeliumi sanoo sinulle rippi-isän suulla: Jumala antaa juuri sinulle juuri nyt kaikki sinun syntisi Jeesuksen tähden anteeksi. ”Ripissä sinulla on sama etu kuin sakramentissa, että sana sovel- letaan ainoastaan sinuun henkilökoh- taisesti. Sillä saarnassa sana lennähtää seurakuntaan, ja vaikka se osuu sinuun- kin, et kuitenkaan ole siitä yhtä varma. Mutta tässä se ei voi osua keneenkään muuhun kuin sinuun yksin.” (Luther) Yksityistä rippiä ja erityisesti yksityistä synninpäästöä onkin vanhastaan kutsut- tu parannuksen sakramentiksi. Lain ah- distamina tunnustamme katuen syntim- me ja tartumme uskolla syntien anteek- siantamuksen evankeliumiin, kuolem- me ja nousemme kuolleista Kristuksen kanssa.

MIKSI RIPITTÄYTYÄ YKSITYISESTI?

Monilla luterilaisilla kristityillä ei ole tapana ripittäytyä yksityisesti, vaikka luterilainen Tunnustus ja kirkkomme historia ohjaavat meitä siihen. Siksi vas- taan joihinkin yleisiin kysymyksiin, joita yksityinen rippi herättää.

- ”Eikö terapia tai sielunhoito aja samaa asiaa?” Synninpäästön takia rippi eroaa kaikista muista keskus- teluista. Ammattimaisesti toteu-

tettu terapia voi auttaa eteenpäin ajallisessa elämässä ja taitavasti toteutettu sielunhoito uskonelämässä. Mutta ne eivät korvaa synninpäästöä, jossa Jumala itse päästää meidät synneistä sanallaan rippisän kautta.

- ”Eikö riitä, että ripittäydyn suoraan Jumalalle ja lähimmäiselle?” Jumala on kyllä luvannut armonsa sille, joka katuu syntejään Hänen edessään ja pyrkii elämään sovussa lähimmäisensä kanssa. Sama Jumala on kuitenkin käskenyt kirkkoaan sitomaan ja päästämään synnit. Koska synninpäästö perustuu Jumalan käskyyn ja lupaukseen, sitä tulee rakastaa ja käyttää ahkerasti.
- ”Eikö riitä, että kuulen Jumalan sanaa?” Myös yksityinen synninpäästö on Jumalan sanaa. Jumalan sanaa tulee käyttää ahkerasti ja kaikin tavoin, tilaisuuden ja tarpeen tullen myös yksityisessä ripissä.
- ”Eikö riitä, että olen kastettu ja käyn ehtoollisella?” Rippi ei korvaa, ohita tai täydennä kastetta vaan perustuu kasteelle. Kaste on aina vahva ja voimassa, mutta me horjumme jatkuvasti kasteen lahjan, Jeesuksen omistamisessa. Rippi palauttaa meidät kasteen armoon ja vahvistaa meitä siinä, koska se johtaa meidät Jeesuksen luo. Rippi auttaa tutkimaan ja koettelemaan itseämme ennen Jeesuksen ruumiin ja veren nauttimista, jotta emme nauttisi niitä tuomioksemme (1. Kor. 11:27–32).
- ”Eikö jumalanpalveluksen yleinen rippi riitä?” Siinäkin on synnintunnustus ja synninpäästö, mutta vähemmän henkilökohtaisessa muodossa. Yksityisripissä saat tunnustaa omaatuntoa painavat synnit ja aina uudestaan kahlitsevat helmasynnit nimeltä, mikä auttaa uskomaan ne anteeksi ja välttämään niitä jatkossa paremmin. Synninpäästö puhuttelee ja lohduttaa enemmän, kun saat kuulla sen vain sinua varten ja omalla nimelläsi.
- ”Minua hävettää kertoa syntejäni toiselle ihmiselle.” Parempi on tuntea syntien paljastuessa häpeää

nyt, kun ne vielä saa anteeksi, kuin armonajan loputtua helvetissä, kun on myöhäistä katua. Pastori on luvannut olla paljastamatta sinua tai syntejäsi kenellekään. Hän on syntinen kuten sinäkin, joten syntisyytesi ei tule hänelle yllätyksenä.

- ”En halua olla pastorille vaivaksi.” Rippien kuunteleminen on pastorin keskeisintä viranhoitoa. Ripittäytymällä tarjoat hänelle paremman mahdollisuuden hoitaa virkaansa.
- ”En osaa ripittäytyä.” Katekismus ohjaa ennen rippiä tutkimaan

tilaasi kymmenen käskyn valossa. Tunnusta ne synnit, jotka muistat ja painavat omaatuntoasi. Sinun ei tarvitse tunnustaa kaikkia syntejäsi, sillä se on mahdotonta. Synninpäästö kattaa kaikki synnit, myös ne, joita et muista tai edes tiedä. Voit tunnustaa syntisi omin sanoin tai käyttää Luterilaisia virsiä -kirjan kaavaa s. 535–536. Rippi ei perustu sinun katumuksellesi tai synnintunnustuksellesi vaan Jeesuksen asettamaan synninpäästöön.

Aarre on tarjolla, käytä sitä!

MILLÄ ERI TAVOIN RIPPI ON KÄYTÖSSÄ SEURAKUNNASSA?

✍ HANNU MIKKONEN

📷 UNSPLASH

Kun seurakunnan vastaava pastori kirjoittaa otsikon mukaisesti aiheesta, on syytä kiinnittää huomiota ainakin kahteen asiaan: rippisalaisuuteen ja seurakuntaan.

Pastori ei koskaan kerro ripissä kuulemia asioita kenellekään. Hän ei voi esimerkiksi tällaisessa kirkon lehteen kirjoittamassaan jutussa ilmaista millään tavalla, millaisista asioista hänelle on ripittäydytty. Toiseksi, seurakuntalaiset ja pastorit ovat erilaisia. Vaikka kirkkomme on melko yhtenäinen ja meillä on hyvin yhtenäiset kirkolliset tavat, ovat edellä mainitut erilaisuudet totta. Siksi rippikin on eri tavalla ja eri määrin käytössä eri seurakunnissa.

ONKO RIPPI ARVOSSA JA KÄYTÖSSÄ?

Olemme eläneet niin sanottua korona-aikaa noin puolitoista vuotta. Tänä aikana ovat korostuneet eri tavoin etäyhteyksin toteutetut ihmisten väliset kohtaamiset. Tämä koskee käytännössä suurta osaa seurakunnan elämästä. Myös rippi on ollut käytössä monta kertaa puhelinrippinä – näin ainakin oletan. Toki silloin, kun jumalanpalveluksia on vietetty, on varmasti rippiäkin käytetty, koska pastoria on henkilökohtaisesti tavattu.

Yleisellä tasolla oma käsitykseni on, että rippi on valitettavan vähällä käytöllä. Ehkä aiheesta ei ole tarpeeksi opetettu ja/tai samaan aikaan seurakunnissamme ei ole vielääkään päästy kansankirkollisista tavoista ja käsityksistä eroon. Joskus pastori saattaa jäädä turhan etäiseksi tai häneen ei osata luottaa. Yksi syy voi olla, että iso osa pastoreistamme on iältään melko nuoria. Tämä ei kuitenkaan saisi olla ripin käytön suhteen mikään este –

kokemus ei tee pastoria, vaan pappisvihkimys. Syyt voivat olla henkilökohdaisiakin, esimerkiksi ettei ylipäättään luoteta kehenkään, koska on petetty elämässä tai muuta sellaista.

Isosta katekismuksesta opimme, että rippi ja ripittäytyminen on vapaaehtoista – eikä sittenkään täysin ole. Luther kirjoittaa muun muassa seuraavasti: ”Jos olisit kristitty, sinä juoksisit riemuiten sadan peninkulman päästä sitä

saamaan. Ei sinua tarvitsisi pakottaa, vaan itse sinä tulisit ja pakottaisit meitä. Pakko on näet pantava toisin päin: me joudumme määräyksen alaisiksi, sinä pääset vapaaksi. Me emme ahdistaketa ketään, sen sijaan sallimme ihmisten tungeksia luoksemme. Samoinhan meidän on pakko saarnata ja jakaa ehtoollista. Kehottaessani ripittäytymään kehotan siis vain elämään kristittyinä.” (Iso katekismus. Lyhyt kehoitus ripittäytyä. [Luther tarkoittaa tässä ”meillä” seurakuntien pastoreita.])

RIPIN KÄYTTÖ SEURAKUNNASSA

Yhteinen rippi on käytössä messussa ja muissakin jumalanpalveluksissa. Syntien anteeksiantamus on aivan sama lahja kuin yksityisessäkin ripissä. Yksityistä eli salarippiä on kuitenkin

syytä käyttää erityisesti silloin, kun omatunto syyttää jostain tietystä synnistä. Samoin silloin, kun jostain tietystä synnistä on vaikea päästä eroon. Useinhan me ajattelemme, että meidän tulee ponnistella ja komentaa itseämme vaikkapa Jumalan käskyillä, että lakkaisimme lankeamasta taas siihen samaan syntiin. Tämä on kuitenkin väärä käsitys, sillä vain evankeliumi eli synneistä päästä auttaa lopulta kamppailussa syntiämme vastaan.

Rippiä on syytä käyttää erityisesti kuoleman hetken läheisyydessä. Vakain ja hurskainkin kristitty saattaa joutua viimeisen hetkensä lähestyessä suureen ahdistukseen. Tällöin olisi omaisten (ja pastorin) oltava hereillä ja tarjottava mahdollisuutta ripittäytymiseen. Kysymys ei ole mistään pakollisesta tavasta ennen kuolemaa, vaan todellisesta Jumalan armon avusta synneistä päästävän sanan kautta. Kuolevan omatunto rauhoittuu saadessaan avun ja lohdutuksen Jumalan evankeliumista. Hän voi sanoa: Kristus on kuollut juuri minun puolestani ja minä pääsen taivaaseen!

Myös seurakuntaan liittyttäessä voi olla hyvä käydä mennyttä elämäänsä läpi ja tarvittaessa ripittäytyä. Itse kulkakin meistä saattaa olla niin sanottu ja hienostuneempia syntejä omalla tunnollaan. Tarkoitan tässä opillisia harhoja ja lankeemuksia. Näistäkin on hyvä ripittäytyä, jotta voi hyvällä omallatunnolla elää seurakunnan yhteydessä.

Ripin käyttöä olisi meidän kaikkien syytä ajatella ja opetella enemmän. Kyse on suuresta Jumalan lahjasta ihmisille. Kirkossamme puhutaan paljon kasteesta ja ehtoollisesta. Miksi emme puhuisi myös ripistä?

LUTERILAISUUS JA KIRKKOISÄT

JOEL KEROSUO

WIKIMEDIA COMMONS

Miten luterilaisen tulisi suhtautua kirkkoisiin? Normaalisti kirkkoisilla tarkoitetaan niitä varhaisen kristikunnan teologeja, jotka työllään ja elämällään vaikuttivat merkittäväällä tavalla kristillisen kirkon elämään. Tämän vaikutuksen keskeisinä välikappaleina ovat pääasiassa kirkkoisien saarnat sekä heidän laatimansa Raamatun kommentaariteokset. Jotkut isistä ovat vaikuttaneet myös varhaisissa kirkolliskokouksissa laadittuihin opillisiin dokumentteihin.

Varhaisen kirkon suuret teologit jaetaan usein kahteen ryhmään, latinalaksi kirjoittaneisiin läntisiin ja kreikkaa käyttäneisiin itäisiin isiin. Siitä, keitä näistä varhaisen kirkon teologeista voidaan kutsua kirkkoisiksi, on esitetty erilaisia näkemyksiä. Yleisesti on ajateltu, että kirkkoisien joukkoon voidaan lukea kirkolliset kirjoittajat, jotka ovat toimineet antiikin aikana, jotka ovat tunnettuja elämänsä pyhydestä, joiden opetus on oikeaa ja joita myös kirkko pitää kristillisen uskon oikeina todistajina. Tämänkaltaisista kriteereistä huolimatta kirkkoisien luettelosta ei vallitse täydellistä yksimielisyyttä.

Kirkkoisien tarkan luettelon määrittelyä tärkeämpää on kysyä, mikä on isien merkitys meidän aikamme kirkolle. Vastaukseksi voitaneen ehdottaa ainakin seuraavia asioita: Isien teologian tarkasteleminen voi auttaa näkemään nykyaikaisen seurakunnan opetuksen ja elämän laajemmassa perspektiivissä, osana Kristuksen kirkon ja kristillisen uskon pitkää jatkumoa. Luterilaiset isät liittyvät Tunustuskirjojen loppuun Todisteiden luettelon, kokoelman kirkkoisien ja vanhojen kirkolliskokousten lausumia osoittaakseen että uskonpuhdistuksen opettajat eivät pyrkineet linjaamaan mitään uutta oppia, vaan pikemmin-

kin liittymään siihen, mitä pyhä Raamattu sanoo ja miten vanha kirkko on opettanut. Varhaisten isien opetuksen äärellä on myös mahdollista havaita, että monet seurakunnan kohtaamista ongelmista sekä toisaalta myös Jumalan sanan niihin tarjoama vastaus ovat kaikkina aikoina pohjimmiltaan samankaltaisia.

Varhaisiin isiin tutustuminen opettaa myös terveeseen kriittisyyteen. Näin on siksi, että huolimatta oikeaoppisuuden vaatimuksesta kirkkoisyyden kriteerinä, myös joidenkin tällä kunnianimellä kutsuttujen teologien teoksista löytyy opillisia puutteita, jopa suoranaisia virheitä. Lisäksi joidenkin isien opetus on selvässä ristiriidassa toisten isien käsitysten kanssa. Sen vuoksi kirkkoisienkin tekstejä on arvioitava aina pyhän Raamatun perustalta. Tulee selväksi, että perustan täytyy olla muualla kuin isien teksteissä itsessään.

Näemme myös, että kirkko ei aina kehity ainoastaan hyvään suuntaan. Tästähän on osoituksena jo se, että uskonpuhdistus oli tarpeen. Olisi kuitenkin tärkeää huomata, että uskonpuhdistajat eivät halunneet, että kirkon historia heitettäisiin kuin roskana pois. Tunnistettiin, että Pyhä Henki oli vaikuttanut historiassa paljon hyvää. Kirkon historiaan ei suhtauduttu kuin tyhjään aukkoon, vaikka samalla väriä traditionien evankeliumia hämärtävistä rönsyistä oli luovuttava.

On hyvä nähdä, että me tutkimme ja arvostamme kirkon historiaa ja me haluamme tutkia kirjoituksia ja kirkon elämää isien kanssa. Me pidämme

heitä kirkon äänenä ja viestinkuljettajina. Samalla he eivät tietenkään voi olla samassa asemassa kuin pyhät kirjoitukset ja meidän tulee nähdä myös heidän heikkoutensa.

Joten vaikka törmäisit esimerkiksi johonkin hivenen legalistiseen isään, ei sinun sen vuoksi tarvitse heittää pois Raamatun opetusta, että yksin uskosta Jumala vanhurskauttaa jumalattoman. Tai vaikka me arvostamme kirkon historiaa, ei sinun tarvitse luopua siitä uskostasi, että pyhät kirjoitukset on se mittatikku, jonka Jumala on kirkolleen antanut. Tämän kaanonin on kirkko myös tunnustanut, vetänyt viivan sen alle ja todennut, että tällä meitä täytyy koetella.

Tässä tekstissä käsiteltyihin teemoihin voit laajemmin tutustua kuunneltavassa muodossa osoitteessa: www.luterilainen.net/oikeasti-luterilainen/ Esim. 19: Kirkkoisien pullataikina. Sarjasta löytyy myös monia muita jaksoja, joissa käsitellään yksittäisiä kirkkoisii. Ks. myös: www.luterilainen.net/kirkkoisat/.

ENSIMMÄINEN RUOTSINKIELINEN SEURAKUNTALEIRI PIDETTY VAASASSA

IDA HEIKKILÄ

SARA KROKVIK

Lähetysshiippakunnan ruotsinkieliset seurakunnat järjestivät yhteisen kesäleirin 14.–15.8. Vaasan Sundomissa, Utterön leirikeskuksessa. Yllättäen ja nopeasti huonontunut koronatilanne piti järjestäjät jännityksessä viime metreille asti, mutta rajoitukset sallivat lopulta leirin järjestämisen ja suurin osa ilmoittautuneista, noin 70 henkilöä vauvoista eläkeikäisiin, pystyi osallistumaan. Ruotsinkielisen työn tulevaisuuden kannalta erityisen ilahduttavaa oli se, että yli puolet osanottajista oli lapsia ja nuoria. Suurin osa leiriläisistä tuli eri puolilta Pohjanmaata, mutta myös joitakin uusimaalaisia oli osanottajien joukossa.

Leirin teemana oli ”Liv i gemenskap”, elämä yhteydessä. Kokkolan pastori Jimmy Svenfelt opetti aiheen tiimoilta siitä, mitä yhteys Jeesuksessa ja Hänen kauttaan tarkoittaa kristityn elämässä. Lapset ja nuoret oppivat omista kanavissaan maailmanläheyyksestä, Sakkeuksen ja Jeesuksen kohtaamisesta sekä Raamatun luotettavuudesta. Lauantai-iltana vietettiin hetkipalvelus. Perinne on ruotsinkielisissä seurakunnissa vielä verrattain vieras, mutta leiriläiset saivat nopeasti jutun juonesta kiinni. Leirin päätti yhteinen messu, jonka toimittivat Pietarsaaren pastori Patrik Saviaro ja Vaasan pastori Otto Granlund. Ruotsinkieliset seurakunnat ovat pieniä, joten jumalanpalveluksen viettäminen isomalla joukolla oli hieno kokemus.

Opetusten ja jumalanpalvelusten lisäksi ohjelmassa oli tilaa myös vapaalle seurustelulle sekä leikeille ja peleille. Lapset pelasivat yhdessä lento- ja jalkapalloa, meloivat ja tutkivat luonnon ihmeitä. Kohälviken tarjosi saunojille virkistävän pulahduksen. Ohjelmaan kuului myös koko leirin yhteinen vii-

siottelu, jossa eri-ikäisistä koostuvat joukkueet suorittivat visaisia tehtäviä.

TERVETULLUTTA YHDESSÄOLOA

Irene (14) ja Elsa (12) Ahlskog Kokkolan Öjasta, Livia Pounu (10) Leppälaxista sekä Esther Lassfolk (11) Ala-Ähtäältä viihtyivät leirillä hyvin. Ahlskogin siskokset ja Esther ovat serkuksia, joten he olivat tuttuja jo entuudestaan. Livia ja Esther taas ovat samasta seurakunnasta. Tyttöjen leiriin kuului pelailua, uimista ja lasten- sekä nuortenohjelmiin osallistumista.

Eläkeläispariskunta Ralf ja Stina Sandberg tuli leirille Vaasasta. Sandbergit olivat tyytyväisiä leiriin, mutta he olisivat myös kaivanneet enemmän laulua ja musiikkia sekä opetusta. Ennen kaikkea he kaipasivat leirille lisää omanikäisiä ihmisiä. Toivottavasti useampi opiskelija ja eläkeläinen löytää tiensä leirille, jos sellainen järjestetään uudestaan!

Carina Ventin sekä Anette Pounu, kumpikin Leppälaxista, tulivat leirille perheidensä kanssa. Carinalla oli mukanaan mies ja neljä kouluikäistä

lasta, Anettella mies ja samoin kolme kouluikäistä lasta. Anette ja Carina arvostivat leirin opetustuokioita mutta totesivat samaan hengenvetoon, että korona-aikana hyvän opetuksen saaminen ei ole ongelma, kaikki kun löytyy netistä. Vielä enemmän he kaipasivat yhdessäoloa toisten kanssa, ja siihen kaipaukseen leiri vastasi hyvin. Perheenäidit olivat oikein tyytyväisiä leiriin ja iloitsivat siitä, että lapset olivat viihtyneet ja saaneet uusia kavereita. Kysymykseen siitä tulisivatko he uudelleen seurakuntaleirille, jos sellainen järjestettäisiin, he vastasivat kuin yhdestä suusta: ”Ehdottomasti!”. Carina toivoi lisäksi, että ruotsinkielinen työ voisi tehdä lähisempää yhteistyötä suomenkielisen työn kanssa.

Kiitos kaikille mukana olleille! Aika näyttää, tuleeko kesäleiristä ruotsinkielisen työn perinne.

VIISI KYSYMYSTÄ SYYLLISYYDESTÄ JA HÄPEÄSTÄ

≡ MARJA VAAHTORANTA, LL, PSYKIATRIAN ERIKOISLÄÄKÄRI, PSYKOTERAPEUTTI

1. MIKÄ ON OIKEAN JA VÄÄRÄN SYYLLISYYDEN ERO?

Tunteet, kuten syyllisyyden ja häpeän tunne, syntyvät aivoissamme monimutkaisen prosessin tuloksena, reaktiona johonkin ja meiltä lupaa kysymättä. Tunteet ovat nopeita tiedon tuojia, ja niiden avulla voimme säädellä käyttäytymistämme.

Tunteita, kuten syyllisyyden tunnetta, ei näin ollen voi luokitella ”oikeaksi” tai ”vääräksi”. Sen sijaan syyllisyyden tunnetta voi tarkastella vaikkapa kuvitellulla janalla asianmukaisesta, terveestä syyllisyydestä patologiseen, sairaalloiseen syyllisyyteen, joka värittää asianomaisen koko tunne-elämää ja heikentää hänen toimintakykyään.

2. MIKÄ AUTTAA SYYLLISYYTEEN?

Terve syyllisyys johdattaa meitä erottamaan oikean väärästä ja on siten sosiaalisen elämän ja toiminnan edellytys. Jokainen meistä rikkoo niin usein kymmentä käskyä vastaan, ettemme kykene jokaista rikkomusta erikseen pyytämään anteeksi. Ihmissuhteiden ylläpitämiselle on kuitenkin tärkeää tunnustaa selvät rikkomukset ja saada toiselta osapuolelta anteeksianto, jotta voidaan jatkaa yhdessä eteenpäin.

Jumalan vastaus ihmisen syyllisyyteen on kaiken kattava evankeliumi. Syyllisyytemme ei ole vain yksittäisiä tekoja vaan asuu meissä syntyinlankeemuksen seurauksena. Jeesuksen ristinkuolema meidän vuoksemme ja ylösnousemus vapauttavat meidät kasteen ja uskon kautta syyllisyydestä ja pelastavat meidät kuoleman kouralta. Koska olemme heikkoja, tarvitsemme aina uudestaan tämän vakuutuksen yhdessä toisten kristittyjen kanssa messussa, jossa usko-

amme vahvistavat synninpäästön sana, Herran ateria, yhteinen veisuu ja muu musiikki sekä kaunistettu kirkkotila.

Yhteinen rippi säännöllisesti toistuvana messun osana kattaa kaiken syyllisyytemme, mutta joskus se ei riitä vakuuttamaan heikkoa uskoa. Tällöin kannattaa hakeutua seurakunnan paimenen luokse yksityisripille.

Patologinen, ns. vapaasti, ilman kohdetta leijuva syyllisyys voi leimata koko tunne-elämää ja peittää alleen muita tunteita, myös ns. tervettä syyllisyyttä jostakin tietystä rikkomuksesta. Se voi toimia yksilön puolustusreaktiona muita, kipeitä tunteita vastaan. Äärimmillään voi syyllisyyttä tuntea jopa omasta olemassaolostaan. Tällöin taustalla on usein lapsuuden aikaisia pelkoja, hylätyksi tuleminen ja emotionaalista vaille jäämistä, jotka saattavat johtaa erilaisiin psykiatrisiin häiriöihin.

Toisaalta syyllisyyden kokeminen edellyttää suhteellisen tervettä persoonallisuuden rakennetta. Tietyistä persoonallisuushäiriöistä kärsivät eivät kykene tuntemaan empatiaa toisia kohtaan eikä syyllisyyttä toisille aiheuttamistaan kärsimyksistä.

Epärealistinen syyllisyydentunne on osana oirekuvaa eriasteisissa depressioissa ja tietyissä psykoottisissa häiriöissä, joissa todellisuuden taju on häiriintynyt. Tällöin tarvitaan psykiatrisia hoitokeinoja.

3. MITÄ HÄPEÄ ON? MIKÄ ON SEN SYNTYMEKANISMI?

Myös häpeän tunnetta voidaan tarkastella janalla terveestä sairaalloiseen. Terve häpeä on seurausta kömmähdyksestä tai rikkomuksesta, ja siihen voi suhtautua huumorilla tai itseironialla ilman, että se

jäisi vaivaamaan pidemmäksi aikaa. Sairaalloinen häpeä taas leimaa koko minäkuvaa ja tunne-elämää, aiheuttaa jatkuvaa kärsimystä ja rajoittaa toimintakykyä.

Häpeä on yksilönkehityksessä varhaisnytyisempi ilmiö kuin syyllisyys. Sillä on juurensa jo pikkuvauvaiässä, kun vauva yrittää hakea äitinsä rakastavaa katsetta ja hymyä olemassaolonsa vahvistukseksi. Mikäli äiti ei esimerkiksi vaikean depression, päihteidenkäytön tai muun sairauden vuoksi tähän kykene, vauva kääntää hämillään katseensa pois ja käpertyy itseensä häpeää tuntien.

Häpeän kokemusta vahvistavat kehitysvuosien aikana vanhempien, opettajien ja muiden auktoriteettiasemassa olevien taholta koettu mitätöidyksi tuleminen, vähättely, ylenmääräinen kritiikki ja muu epä-sensiibeli kohtelu.

Häpeä on kokonaisvaltaisempi tunne kuin syyllisyys. Se koskee koko ihmistä, koko olemassaoloa.

4. MIKÄ AUTTAA HÄPEÄÄN?

Se, mikä auttaa syyllisyyteen, auttaa myös häpeään – ja joskus siinäkin tarvitaan ammattimaista psykiatrista apua. Psykoterapiassa on mahdollista saada psyykeä korjaavia nähdäksi ja hyväksytyksi tulemisen kokemuksia siihen sisältyvässä vuorovaikutussuhteessa.

5. MITEN RIPPI ON OIKEASSA KÄYTÖSSÄ?

Ripissä tunnustetaan synnit Jumalalle ja saadaan ne anteeksi. Siihen voi sisältyä myös laajempia sielunhoidollisia keskusteluja. Rippi-isän tehtävänä on vaistota ja ymmärtää, milloin ripin lisäksi tarvittaisiin psykiatrista hoitoa.

LÄNGTAN EFTER FÖRSAMLINGSTJÄNST

≡ SARA KROKVIK

📷 SARA KROKVIK

Jag träffar familjen **Eklund** en varm och solig julikväll hemma i deras egna hem i Jakobstad. När jag anländer, svalkar hela familjen sig efter dagens hetta på gården men ganska snart förflyttar vi alla oss in för att göra intervjun. Diskussionen sker på både finska och svenska, något som känns väldigt naturligt då frun **Hanna** pratar finska som modersmål. Familjen består av **Richard** 33 år, Hanna 31 år och deras tre barn, **Alfred "Affe"** 7 år, **Miisa** 5 år, och **Elli** 1 år. Familjen väntar fjärde barn i slutet av året. Richard har just avslutat sitt jobb som ungdomsarbetsledare i LFF (Laestadianska Fridsföreningars Förbund) och Hanna, som är utbildad kulturproducent, jobbar i en klädaffär i Jakobstad centrum. Nio dagar innan vår intervju har Richard enhälligt kallats till pastor för St. Jakobs församling, hans första anställning som församlingspastor.

BIBLISK-LUTHERSKA ARVET BLEV VIKTIGARE

Richard, eller Riki, som han kallas, är uppvuxen i Pedersöre, närmare sagt Källby. Han har en laestadiansk bakgrund och det religiösa livet kretsade kring bönehuset och andra sammankomster. Han var en "riktigt vanlig pojk", som han själv uttrycker det, som tyckte om att spela fotboll. Det största vändpunkten i hans liv blev beslutet att studera på bibellinjen i Kansanlähetytys bibelskola i Ryttylä. Kansanlähetytys är en nypietistisk väckelse- och missionsrörelse som fungerar inom den evangelisk-lutherska kyrkan. Rörelsens verksamhetscentrum är i Ryttylä. Hans två år där förändrade hans liv på flera sätt, inte minst då han träffade sin blivande fru, Hanna. Hanna är dotter till **Leif Nummela**, som arbetade som Bibellärare i Kansanlähetytys.

Dessutom är han känd för Bibelns rödadråd-kvällarna och inom senare år för sina intervjuer på Alfa-TV. Hannas bror **Daniel Nummela** är Kansanlähetytys nuvarande missionsledare. Hanna är uppväxt i Riimäki och hittade sitt andliga hem i Kansanlähetytys i sin ungdom. Hon började studera på internationella linjen på samma bibelskola som Riki, dock några år innan. Efter att de slumpmässigt träffats under våren 2010 genom gemensamma bekanta, började de umgås i samma gäng och så utvecklades saker och ting naturligt mot en träff. Under Kansanlähetytys sommarfest i Seinäjoki beslöt de att börja sällskapa. Något som paret har haft gemensamt sedan början är intresset för bollspel, speciellt fotboll. Båda lyfter fram de gemensamma volleybolls- och fotbollsspelen i Ryttylä som något som bidrog till att de lärde känna varann djupare.

Planerna att studera idrott förändrades till teologistudier i Åbo på Åbo Akademi för Riki. Året efter gifte de sig och följande år föddes sonen Alfred. De började gemensamt leta efter församlingssamfund. I Åbo lärde familjen känna Missionsstiftet då han och Hanna som nygifta började gå i St. Gabriels församling. Där lärde sig familjen att uppskatta det lutherska arvet och det regelbundna gudstjänstlivet som bas för ett sunt familjeliv. Det regelbundna församlingssamfundet blev också viktigt i och med att familjen växte. Det som båda lyfter fram är viljan att föra det Biblisk-lutherska arvet och de kristna traditionerna vidare åt barnen. I slutskedet av studierna flyttade familjen till Jakobstad där Riki fick tjänst som ungdomsarbetsledare i LFF. I det jobbet har han trivts redan i fem år.

PRÄSTVIGNING I INGERMANLANDS EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKA

På min fråga om hur det kom sig att Riki blev prästvigd, lyfter han fram tankarna gällande framtiden och ett liv mitt i församlingen. Ett inre kall att få bli präst levde redan då i hans hjärta. Den osäkra arbetssituationen för gammaltroende präster och alla de problem som det skulle föra med sig, bland annat samarbete med kvinnliga präster, ledde till att han sökte tjänst inom LFF. Längtan att få arbeta som pastor i en församling levde ändå starkt kvar i honom, fastän han trivdes bra som ungdomsarbetsledare. Innerst inne visste han ändå att han inte skulle komma att jobba bland ungdomar för alltid.

Ingermanlands evangelisk-lutherska kyrka är ett registrerat trossamfund som grundades år 1992 med ca. 8000 medlemmar och 83 församlingar på olika håll i Ryssland. Dess utbildningscentrum är beläget i Keltto, en liten by i Ingermanland. Teologiska seminariet i Keltto inledde en prästdiakonutbildning i Finland, dit Riki kallades att undervisa i Gammaltestamentlig exegetik. Det öppnade upp för kallelser.

I och med att flera andra personer inom olika väckelserörelser redan fått prästdiakonvigning inom den ingermanländska kyrkan, bland annat hans svärfar Leif fem år tidigare, blev just det alternativet det enda för honom. Efter ett tag blev också Riki kallad till prästdiakon. Han vigdes i februari 2020. Även om namnet på ämbetet kallas prästdiakon, är det ändå ordets och sakramentets tjänst, liksom prästämbetet, och ingen skild prästvigning behövs i samband med nya arbetet. En enkel installation äger rum i början av september, då han inleder sitt arbete som pastor i St. Jakobs församling.

TROR PÅ MISSIONSSTIFTETS ARBETE

Under åren i Åbo började Riki uppskatta alltmer församlingens jobb med trons grundfrågor. När han under början av året blev tillfrågad om han är intresserad av jobbet som församlingspastor i St. Jakobs församling, berättar han att han blev väldigt förvånad men kände stort intresse för uppgiften. Familjens väckelserörelsebakgrund gjorde också att steget kändes stort.

- Pastorn får göra ett privilegierat arbete: han får dela ut evangelium till människorna, till församlingsmedlemmarna. Dessutom har jag längre tid längtat efter att få arbeta som pastor. Om det då kommer en förfrågan om jag vill göra församlingsarbete i samma stad [jag bor i], kommer det inget sådant erbjudande på nytt. Missionsstiftet gör ett arbete som jag tror på, att vi samlas till högmässan och tar del av ordet och nattvarden, förklarar han.

Frun Hanna instämmer med sin man om att förfrågan kom som ett bönesvar efter att de i ett halvår in-

tensivt bett om Guds ledning. På min fråga om familjen har ett visst Bibelställe som tilltalat dem under gångna processen, lyfter både Hanna och Riki fram Bibelstället om bön: "Gör er inga bekymmer för något utan låt Gud i allt få veta era önsningar genom åkallan och bön med tacksägelse. Då skall Guds frid, som övergår allt förstånd, bevara era hjärtan och era tankar i Kristus Jesus. (Fil.4:6-8). Båda uttrycker en känsla av glädje och lättnad över att den intensiva och långa processen snart är över. Riki och Hanna är tacksamma för all stöd de fått från familj, vänner och missionsstiftet. Man får ett starkt intryck av att både Riki och Hanna har en stark tro på att den väg de valt, är den rätta för dem och att Gud lett dem till just St. Jakob.

MAN MÅSTE LYSSNA

St. Jakob är en församling där en stor del av församlingsborna har en religiös bakgrund inom den laestadianska rörelsen. Därför undrar jag om Riki tror att det kommer att påverka hans arbete. Han berättar

att det finns en del frågor från förr som han är bekant med och som han själv också bearbetat ända sedan han flyttade till Ryttylä och Åbo: gudstjänstens plats och betydelse, ämbetet, liturgin, lekmanengagemanget och församlingslivet. Han poängterar ändå att han vill vara en herde för alla som kommer till församlingen och besvara deras frågor, oavsett religiös bakgrund.

- Det är bra att ta det lugnt och och lyssna, menar han.

- Vissa saker tar längre tid att bearbeta än andra, det har jag själv erfarenhet av.

Familjen ser med spänning fram emot att få lära sig känna sin ny församling och att få ha en församling som de får besöka varje söndag. Riki ser fram emot att få börja arbetet samtidigt som han känner sig som en nybörjare.

- Först har man ett kaos i sitt huvud och sedan börjar man städa upp och sortera. Först vill jag förstå vad som blivit gjort. Mycket gott har redan blivit gjort, säger han avslutningsvis.

SAARA LUOTTAA ROHKEASTI JUMALAAAN

≡ SALLA GUMMERUS

📷 SAARA KETTUSEN ARKISTO

Lähetyshiippakunnan nuorisotyössä on mukana joukko iloisia ja rohkeita nuoria. Yksi heistä on **Saara Kettunen**. Saaralla on takanaan vauhdikas kesä, joka on sisältänyt myös koskettavia ja mieleenpainuvia hetkiä. Jo ensimmäisenä lomapäivänä Saara suuntasi isoseksi varhaisnuorten leirille, josta matka jatkui ystävän luona nukutun yön jälkeen ripparille isoseksi. Tämä kesä oli ensimmäinen, kun Saara sai toimia isosena.

- Jälkeenpäin olo on iloinen, että sain olla leireillä mukana, varsinkin rippikoulun isosena toimiminen oli mieleenpainuva, intensiivinen kokemus, kertoo Saara.

Kesän loppuhuipennuksena Saara koki osallistumisen piispan vihkimysmessuun.

- Se oli tosi tärkeä hetki.

Oma seurakunta merkitsee Saara Kettuselle kotia ja turvaa.

- Tuntuu hyvältä, että ympärillä on ihmisiä, joilla on samat arvot ja yhteinen usko.

Kettusten perhe on jo vuonna 2011 ollut perustamassa Lähetyshiippakunnan seurakuntaa Raumalle ja muuton myötä perhe kotiutui Aamoksen seurakuntaan Laitilaan.

Oman rippikoulun kautta Saara on saanut muista Lähetyshiippakunnan nuorista tärkeitä ystävyysuhteita.

- Hyvien ystävien seurassa ei tarvitse teeskennellä mitään, sanoo Saara.

Tänä kesänä oli mahdollisuus tavata ystäviä vapaa-ajan lisäksi myös Mustajärvellä nuortenleirillä sekä Lähetyshiippakunnan kesäjuhilla. Saara oli hymy kasvoilla myös talkootehtävissä monen muun nuoren kanssa.

- Ei ole minulle itsestäänselvyys, että olen saanut olla näin monessa asiassa mukana, olo on kiitollinen.

Saaran mielestä on todella tärkeää, että nuoret saavat olla tekemässä ja vaikuttamassa nuorisotyöhön. Näin työstä tulee nuoria innostavaa. Hän on saanut olla mukana myös kehittämässä verkkonuorisotyötä, esimerkiksi Vastavirtaan-nimistä podcast-sarjaa, joka löytyy Spotify-palvelusta. Saaran mielestä on hyvä, että nuorisotyössä panoste-

taan myös siihen, että nuoret juurtuvat omiin seurakuntiinsa ja uskaltaavat ottaa vastuuta seurakunnassa.

- Nuorissa on tulevaisuus ja jos nuoret eivät tule mukaan kantamaan vastuuta, ei Lähetyshiippakunnan työ ole kestävällä pohjalla.

Raamattu ja lapset

*Älkää estäkö lapsia tulemasta minun tyköni,
sillä senkaltaisten on taivasten valtakunta. (Matt.19:14.)*

Yksi ihmiselämän suurimpia lahjoja ovat vanhemmat, jotka kasvattavat lapsensa sisälle kristinuskon totuuksiin. Itse olen 18 lapsen täti ja 9 isotäti, joka kokee velvollisuudekseen osallistua heidän kristilliseen kasvatukseensa. Kolmekymmentä vuotta sitten se olikin vielä helppoa. Kokosin suvun lapset mummolaan serkkuleirille. Kuukaan ei kritisoinut sitä, mitä minä siellä opetin. Ostin lapsille ikävaiheeseen sopivia Raamattuja ja muita kristillisiä kirjoja, kasetteja ja CD:itä. Tilasin heille kristillisiä lehtiä ja kustansin leireille.

Sitten kuuluivat ensimmäiset soraäänät. Jonkun lapsen masennusta alettiinkin pitää kristillisten leirien syynä. Joku vanhempi saattoi leimata Raamatun kertomukset pelottaviksi ja kieltää minua kertomasta niitä lapsilleen. Samaan aikaan nuo lapset voivat nähdä telkkarista ja (nyttemmin) netistä sellaisia juttuja, jotka olisivat pelottaneet minut järjiltäni, kun olin lapsi.

Olen vakuuttunut siitä, että Raamattu on juuri oikea kirja opettamaan lapsillemme maailman pahuutta ja julmuutta, johon he joka tapauksessa törmäävät jo nuorella iällä. Se on täynnä kertomuksia ja elämäkertoja, jotka osoittavat, miten paha tämä maailma on, mitä tarkoittaa Jumalan pyhyys ja mitä hänen armonsa. Jeesuksen kuolema on kovaa katseltavaa, mutta siihen ei sisälly minkäänlaista kostonhimoa tai katkeruutta – ja se päättyy ylösnousemukseen. En usko, että yksikään lapsi on saanut traumaa ristinkuolemasta kuullessaan.

Lapselle on uskallettava välittää oikea kuva paitsi maailmasta myös Jumalasta: että hän on sekä rakastava Isä että pyhä Tuomari, joka rankaisee jokaisen synnin – myös kiusaamisen. Tämä on tärkeä tieto sekä potentiaalisille kiusaajille että kiusatuille.

Lasta ei saa säästää siltäkään tiedolta, että kadotus on olemassa. Pienemmille voi vaikka sanoa, että se on paikka, mistä Jeesus on kadonnut. Ankarista Raamatun kertomuksista pitää kuitenkin aina kaivaa esiin Jumalan armo: että Jeesus kantoi ristille juuri sen rangaistuksen, josta siinä puhutaan. Lapsen on tärkeää tietää myös se, että tämän nykyisen maailman tuhouduttua Jumala luon uuden taivaan ja uuden maan. Siinä hänellä on elävä toivo nykyisen ilmastomuutospessimismin keskellä.

Tällaisen opetuksen kautta lastemme sydämeen kylvetään Sanan siementä, joka kyllä kantaa hedelmää iankaikkiseen elämään. Jos he sitten lähtevätkin tuhlaajapojan tielle, on heillä kuitenkin tieto kodista, jossa taivaallinen Isä odottaa joka hetki heidän paluutaan.

(Ote kirjasta Ihmisen käyttöohjeet, jonka 3. painos ilmestyy vuoden 2022 alussa.)

Mailis Janatuinen

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti

Päätoimittaja: Joel Kerosuo
Toimitussihteeri: Essi Tuomala
Tilaukset: 050 5225 855
tiedotus@luthersaatio.fi

Taitto: Liisa Pitkäranta
Kannen kuva: Antti Koponen
Paino: I-print
ISSN 1457-9901
Nordea IBAN: FI59 1023 3000 2354 52

TÄYDELLISEN KESKENERÄINEN

✍️ TIMO MARTTINEN

📷 TIMO MARTTINEN

Kun automme on hajonnut tielle tai kotitalostamme on löytnyt yllättäviä ongelmia (kumpikaan esimerkki ei ole kuvitteellinen), ensimmäisenä mieleen on tullut soittaa Lähetysshiippakunnan Porvoon seurakunnan **Tuukka Pontelalle**, joka on lähes poikkeuksetta valmis auttamaan. Miltei varmasti Tuukka vastaa puhelimeen rakennustyömaalta, ellei satu sitten soittamaan hetkelä, jolloin hän on ajamassa työmaalta toiselle.

Rakentaminen onkin Tuukalle siis tuttua.

- Koulutukseltani olen kyllä rakennusinsinööri, mutta miellän itseni mieluiten juuri rakentajaksi, joka työskentelee rakennusjohtajana.

Töiden puolesta vaihtuvien työmaiden lisäksi Loviisan Koskenkylässä seisoo keskeneräinen omakotitalo. Syksystä 2019 lähtien Tuukka ollut rakentamassa myös Porvoon seurakuntaa muiden vastuunkantajien kanssa.

Vaikka niin töissä kuin vapaa-ajalla rakentavan miehen elämään on vaikea kuvitella muuta mahtuvan, asettui rakentaminen oikeisiin uomiinsa viimeistään muutamia vuosia sitten, kun Tuukka tapasi **Marian**, jonka kanssa nykyisin seurustelee. Silloin pitkään taka-alalla olleet kysymykset uskosta ja Jeesuksesta nousivat pintaan ja tie johti Marian mukana Lähetysshiippakunnan seurakuntaan. Tuukka kertoo, että jälkikäteen on helppo nähdä Jumalan johdatus asiassa jo pitkän ajan takaa.

SEURAKUNTA KODIKSI

- Lähetysshiippakunnassa olen pitänyt erityisesti juurevasta ja väkevästä opeuksesta, siitä että opetuksen takana myös seisotaan, ja että kirkko toimii vastavoimana opettaen myös oikeuksien sijasta myös velvollisuudesta ja vastuista.

Tärkeäksi Tuukalle on muodostunut myös Lähetysshiippakunnan tunnuslause ”Jumalanpalvelus elämäksi, seurakunta kodiksi”. Mies, joka on rakentanut monia koteja, ja rakentaa sellaista myös itselleen, näkee vahvasti myös seurakuntakodin tarvitsevan työtä. Vaikka kaikki taivaan aarteet annetaan meille messussa ylhäältä, ei seurakuntakoti rakennu itsestään.

- Tekemistä riittää, mutta kun seurakuntakodin perustuksena on vahva Kristus-kallio, on lähtökohta rakentamiseen paras mahdollinen. Tällöin kaikki on kunnossa, vaikka talon yksi nurkka hieman roikkuisikin ilmassa esimerkiksi puuttuvan kanttorin muodossa.

Yksi keskeinen ero seurakuntakodin ja oman kodin rakentamisen välillä kuitenkin on.

- Viihdyn tavallisesti rakennustyössä myös itsekseni. Seurakuntaa ei voi kuitenkaan olla rakentamassa yksin, vaan sitä tehdään yhdessä.

Tuukka kokeekin kummalliseksi puhua omasta työpanoksestaan, ja haluaa nostaa esiin muiden vastuunkantajien ja pastorien merkityksen Porvoon seurakunnan aluillaan olevassa rakennustyössä.

ON AIKA PURKAA, AIKA RAKENTAA

Nykyisen asenteensa rakentamiseensa Tuukka on omaksunut Saarnaajan kirjasta ”on aika purkaa, aika rakentaa.”

- Rakennusallalla rakennustyö ei lakkaa koskaan. Jos taloa ei rakenneta, sitä ylläpidetään, saneerataan tai lopulta puretaan. Ja kun on purettu, rakennetaan taas.

Tietystä näkökulmasta niinkin iso projekti kuin oman talon rakentaminen on turhuutta ja tuulen tavoittelua, ja siksi Tuukka kiireiltään löytää aikaa lähimmäisen palvelemiseen lahjoiltaan, vaikka se omaa työmaata välillä viivästyttääkin.

Monen työmaan kokenut mies ei siis myöskään säikähdä, kun rakennustyö ei lakkaa. Tuukka naurahtaa, että niin häneen, Kristuksessa pyhään syntiseen, aluillaan olevaan seurakuntaan kuin kotitaloonkin sopivat monimerkitykselliset sanat: täydellisen keskeneräinen.

